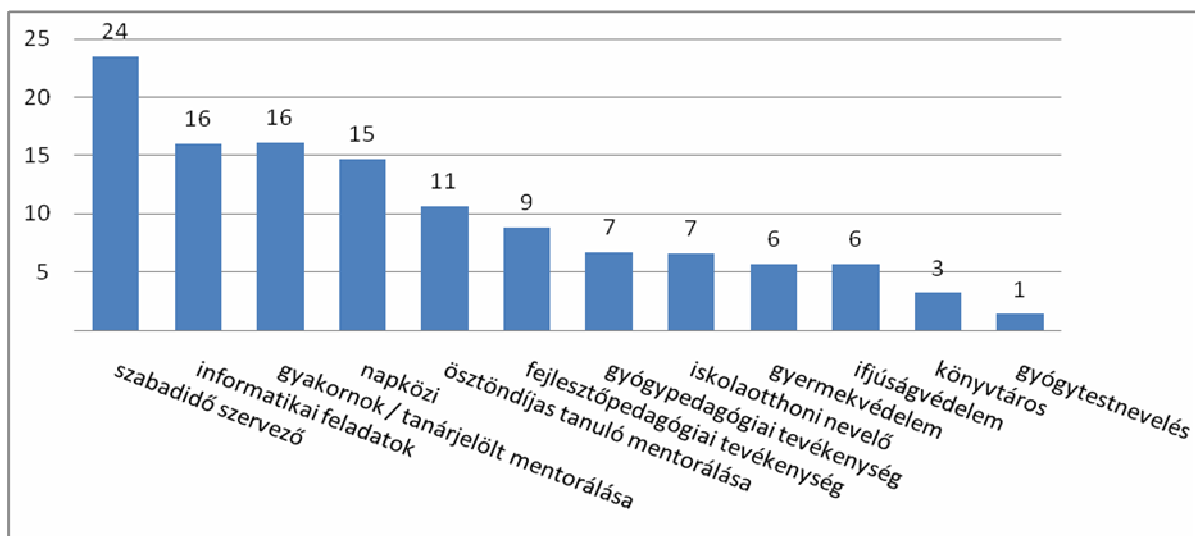

Tartalom

11.	Tanításon kívüli egyéb tevékenységek az iskolában	2
12.	Utazás munkába, ingázás a tanítási helyszínek között	4
13.	Továbbképzésen való részvétel	6
14.	Intézményi professzionális klíma	9
15.	A pedagógusok által használt tanulásszervezési módok	9
16.	A pedagógusok problémaérzékelése	11
17.	A pedagógusok egészségi állapota	15
18.	A pedagógusok fizikai környezete	18

11. Tanításon kívüli egyéb tevékenységek az iskolában

A pedagógusok nemcsak osztálytermi tanítást végeznek az iskolákban, hanem számos egyéb feladatot is elláthatnak. A válaszadók közel negyede szabadidő szervezői tevékenységet lát el, 16 százalék tanárjelöltet mentorál és hasonló arányban vannak azok, akik informatikai feladatokat lát el. 15 százalékuk pedig napközis tevékenységet végez. Ösztöndíjas tanulót a pedagógusok kicsivel több, mint tizede mentorál. 9 százalék fejlesztőpedagógiai feladatokat lát el. 7-7, illetve 6-6 százalék gyógypedagógiai, illetve iskolaotthoni nevelői, valamint gyermekvédelmi, ifjúságvédelmi feladatot lát el. Könyvtárosi feladatot 3, gyógytestnevelői feladatot pedig 1 százalék végez (27. ábra).

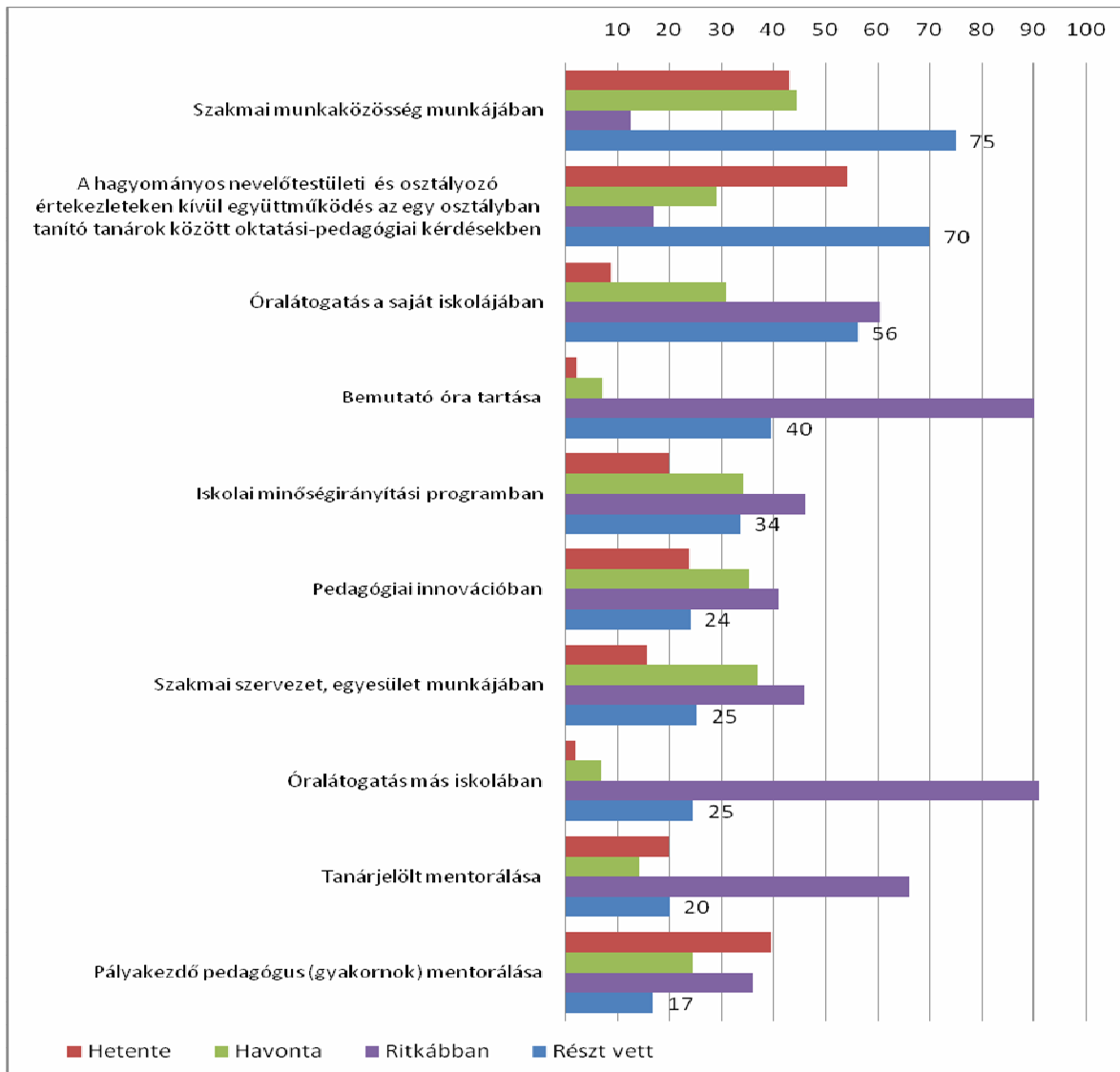
1. ábra – Különböző tanításon kívüli feladatokat ellátó pedagógusok aránya (%)

N: 2807

Vannak olyan pedagógusi tevékenységek, melyek rendszeresen vagy viszonylag gyakrabban végezhetők. Ilyen például a szakmai közösség munkájában való részvétel vagy az óralátogatás.

A válaszadó pedagógusok háromnegyede részt vesz szakmai munkaközösség munkájában, és 70 százalék azok aránya is, akik a hagyományos kereteken (pl. nevelőtestületi ülés) túl is együttműködnek kollégáikkal oktatási, nevelési kérdésekben. Közel 60 százalék látogatja mások óráit az iskolában, 40 százalék pedig bemutató órát tart időnként (28. ábra). 25 százalék más iskolában is látogat tanórát. Az iskolai minőségirányítási programban a pedagógusok közel harmada, valamilyen innováció fejlesztésében vagy kipróbálásában pedig több, mint a negyedük vesz részt. Szakmai szervezet munkájában szintén a válaszadók negyede vesz részt, tanárjelölt, illetve pályakezdő pedagógus mentorálását pedig a pedagógusok ötöde végzi időnként.

A kérdőívünkben felsorolt tevékenységek kapcsán azok gyakoriságára is rákérdeztünk. A legintenzívebben végzett tevékenységek azok, melyeket egyben a pedagógusok legnagyobb hányada végez alkalmanként, vagyis a szakmai munkaközösség munkájában való részvétel, illetve az együttműködés a formális kereteken kívül oktatási, nevelési kérdésekben. Akik ilyen tevékenységeket végeznek, azok közel, illetve több mint fele ezt heti rendszerességgel teszi. A legritkábban végzett tevékenységek közé pedig az óralátogatások, bemutató órák tartása, valamint a tanárjelöltek mentorálása tartozik.

2. ábra – Viszonylag gyakran végezhető pedagógusi tevékenységekben való részvétel, illetve a részvétel gyakorisága (%)

A pontos elemszámokat ld. a Függelékben

Néhány tevékenység egy évben inkább alkalmasszerűen köti le a pedagógusokat. Ilyen az érettségi vizsgáztatás vagy a nevelési programok készítése stb. A pedagógusok közel fele vett részt az elmúlt tanévben helyi tanterv készítésében és / vagy az iskolai helyi dokumentumainak megszerkesztésében. Közel harmaduk szakmai pályázat írásában, illetve megvalósításában működött közre. Majd 30 százalék érettségi vizsgáztatásban, közel negyedük pedig nevelés program kidolgozásában vett részt.

Intézményi minőségfejlesztésben a válaszadók 22 százaléka volt érintett, a többi általunk felsorolt tevékenységet (tankönyvírás, vizsgaelnöki feladat, emelt szintű vizsgáztatás, szakértői- szaktanácsadói munka) pedig kevesebb, mint a pedagógusok tizede végezte (29. ábra).

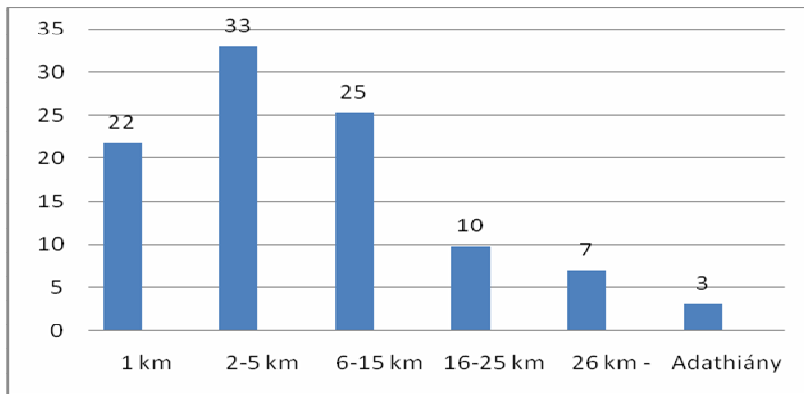

3. ábra– Évente alkalomszerűen végezhető feladatokban való részvétel (%)
N: 2807

12. Utazás munkába, ingázás a tanítási helyszínek között

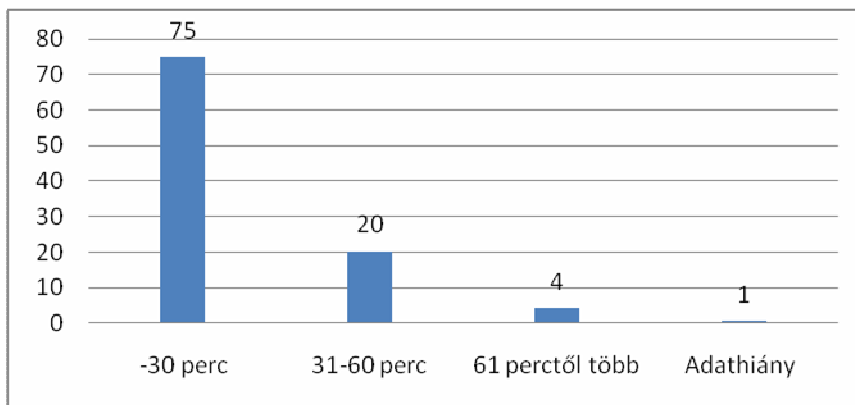
A pedagógusok terhelését nemcsak az osztálytermi tanítással eltöltött idő, valamint az egyéb, szigorú értelemben vett pedagógiai feladatokon túli vállalások és kötelezettségek adják ki, hanem a munkába érés és esetlegesen az egyes munkahelyszínek közötti közlekedés időtartama is. Utóbbi az iskolaösszevonások kapcsán különös jelentőséggel bírhat.

A pedagógusok valamivel több, mint ötöde az iskola egy km-es környezetében lakik, harmada az iskola 2-5 km-es körzetében él. Egynegyedük az iskola 6-15 km-es, tizedük pedig 16-25 km-es körzetében. A pedagógusok 7 százalékának naponta több, mint 26 km-t kell megtennie az oktatási intézményig (30 ábra).

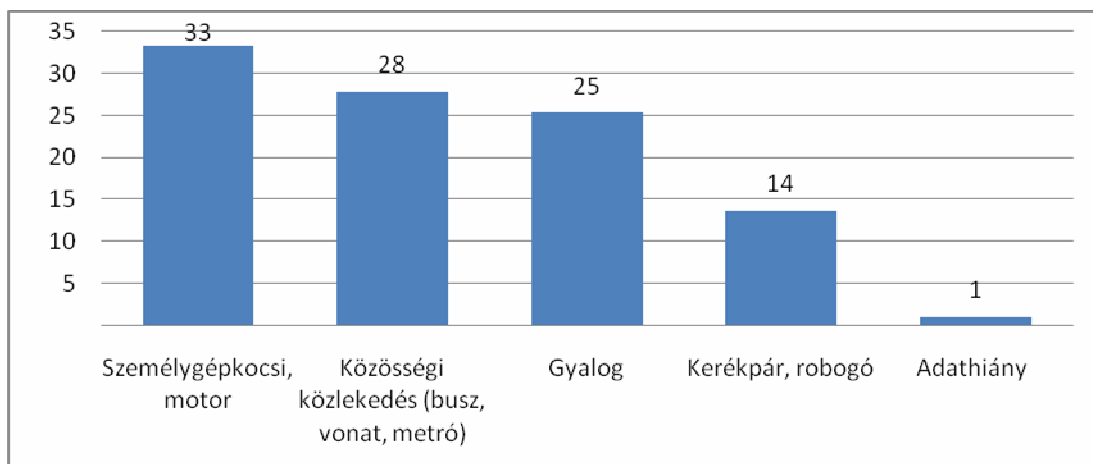
4. ábra– Az iskolától különböző távolságra lakó pedagógusok aránya (%)
N: 2807

A fent megjelölt távolságokat a pedagógusok háromnegyede 30 percen belül teszi meg, ötödük pedig 30 perc és egy óra között. Mindössze a válaszadó pedagógusok 4 százaléka számolt be arról, hogy egy óránál hosszabb időt vesz igénybe az, hogy munkahelyre érjen (31. ábra).

5. ábra – A pedagógusok megoszlása az iskolába érés tartama szerint (%)
N: 2807

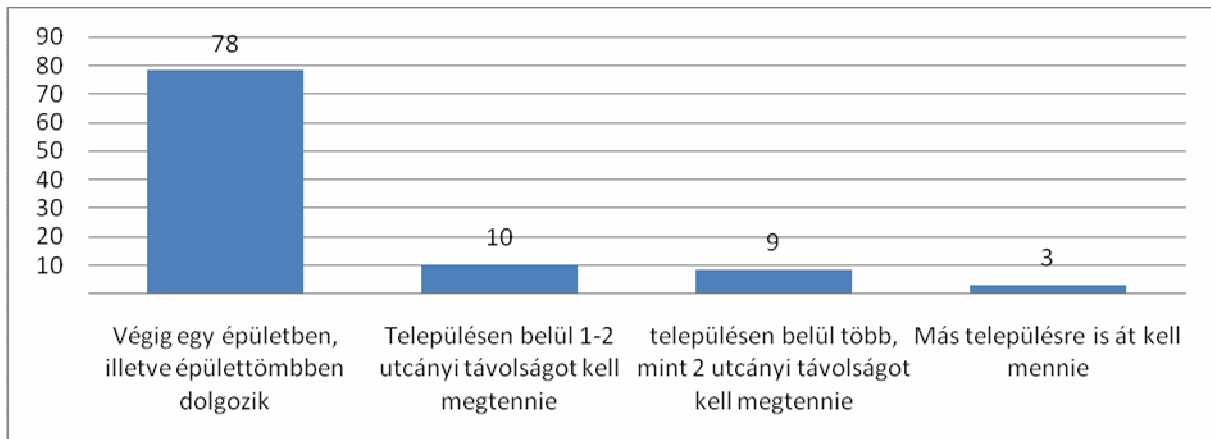
A pedagógusok harmada személygépkocsival közlekedik az iskolába, 28 százalék pedig közösségi közlekedéssel. A tanárok negyede gyalogosan jár munkába, 14 százalék pedig kerékpárral vagy robogóval (32. ábra). A közösségi közlekedést használók fele átszállás nélkül, 27 százalékuk egy, 23 százalékuk pedig két átszállással éri el a munkahelyét.

6. ábra – Az iskola elérésének közlekedési eszközei (%)

N: 2807

Az egyes tanítási helyszínek között a pedagógusok 22 százaléka ingázik. Az összes válaszadó pedagógus tizede településen belül kisebb távolságokat tesz meg, de közel ennyien vannak azok is, akiknek nagyobb távolságot kell településen belül megtenniük. A pedagógusok 3 százalékának települést is kell váltania munkája során (33. ábra).

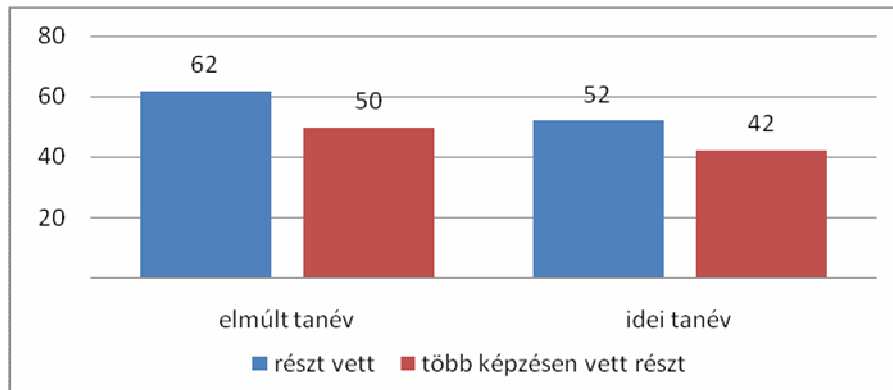
7. ábra – Ingázó pedagógusok aránya (%)
N: 2807

Ez az ingázás a pedagógusok döntő többsége (82 százalék) számára kevesebb, mint 30 percet vesz igénybe, 14 százalékuknak 31 és 60 percet, 4 százalékuknak viszont egy óránál is hosszabb ideig tart a tanítási helyszínek közötti utazás.

13. Továbbképzésen való részvétel

A továbbképzésen való részvétel nemcsak szaktudáshoz, hanem olyan készségekhez is hozzásegítheti a pedagógusokat, melyek hatékonyabb munkaszervezést és időmenedzsmentet tesznek lehetővé. Egy számítógépes kompetenciát fejlesztő képzés például hozzásegíti a pedagógust, hogy mondjuk az Internet adta lehetőségeket kihasználva egy szinte végtelen tudásbázishoz férjen hozzá, hogy jobb minőségű oktatási anyagokat állítson össze, ugyanakkor csökkentheti is az órára való felkészülés időtartamát. Egy oktatásmódszertani képzésen való részvétel, amely mondjuk viselkedészavaros gyermekek kezelésében segít, szintén hozzájárulhat ahhoz, hogy az ilyen problémákból fakadó terhelés csökkenjen.

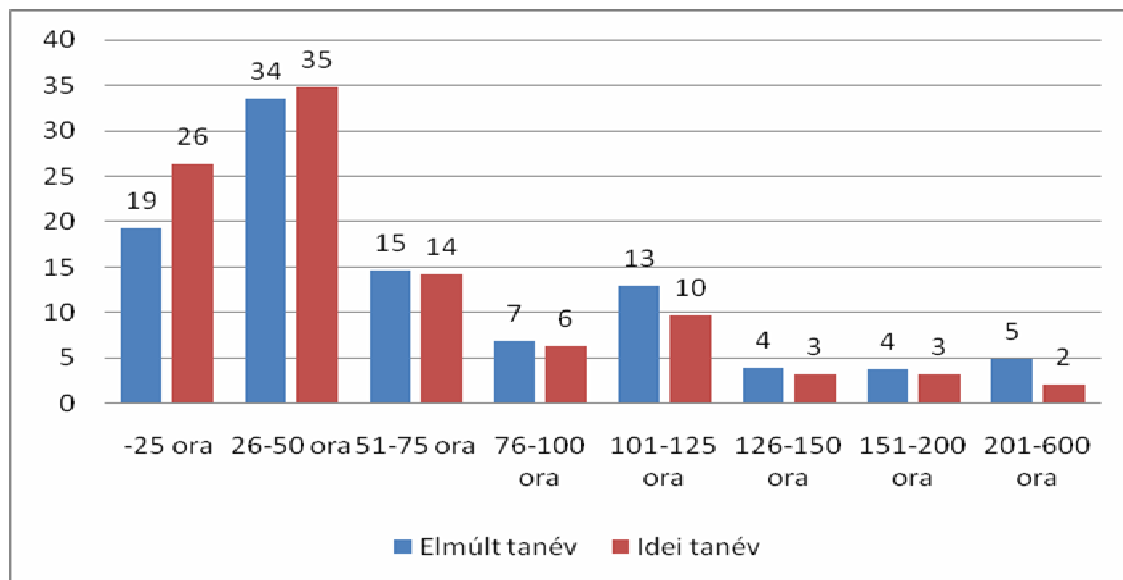
Az elmúlt tanévben a válaszadó pedagógusok 62, idén pedig 52 százaléka vett részt valamilyen továbbképzésen. Az elmúlt tanévben résztvevő pedagógusok fele több képzésen is részt vett, az idén résztvevők között pedig 42 százalék vett részt több képzésen (34. ábra).

8. ábra – Továbbképzésen részt vevők aránya (%)

N: 2807

A továbbképzéseken részt vevő pedagógusok mind az idei, mind az elmúlt tanévben többnyire 26-50 órás képzéseken vettek részt. A második legnépszerűbb képzéscsoportot a 25 óránál kevesebb óraszámú képzések jelentették. 14-15 százalék 51-75 órás képzésen, és 10-13 százalék 101-125 órás képzésen vett részt. Ennél is nagyobb óraszámú kategóriákban a pedagógusok kevesebb, mint 5 százaléka vett részt továbbképzésen (35. ábra).

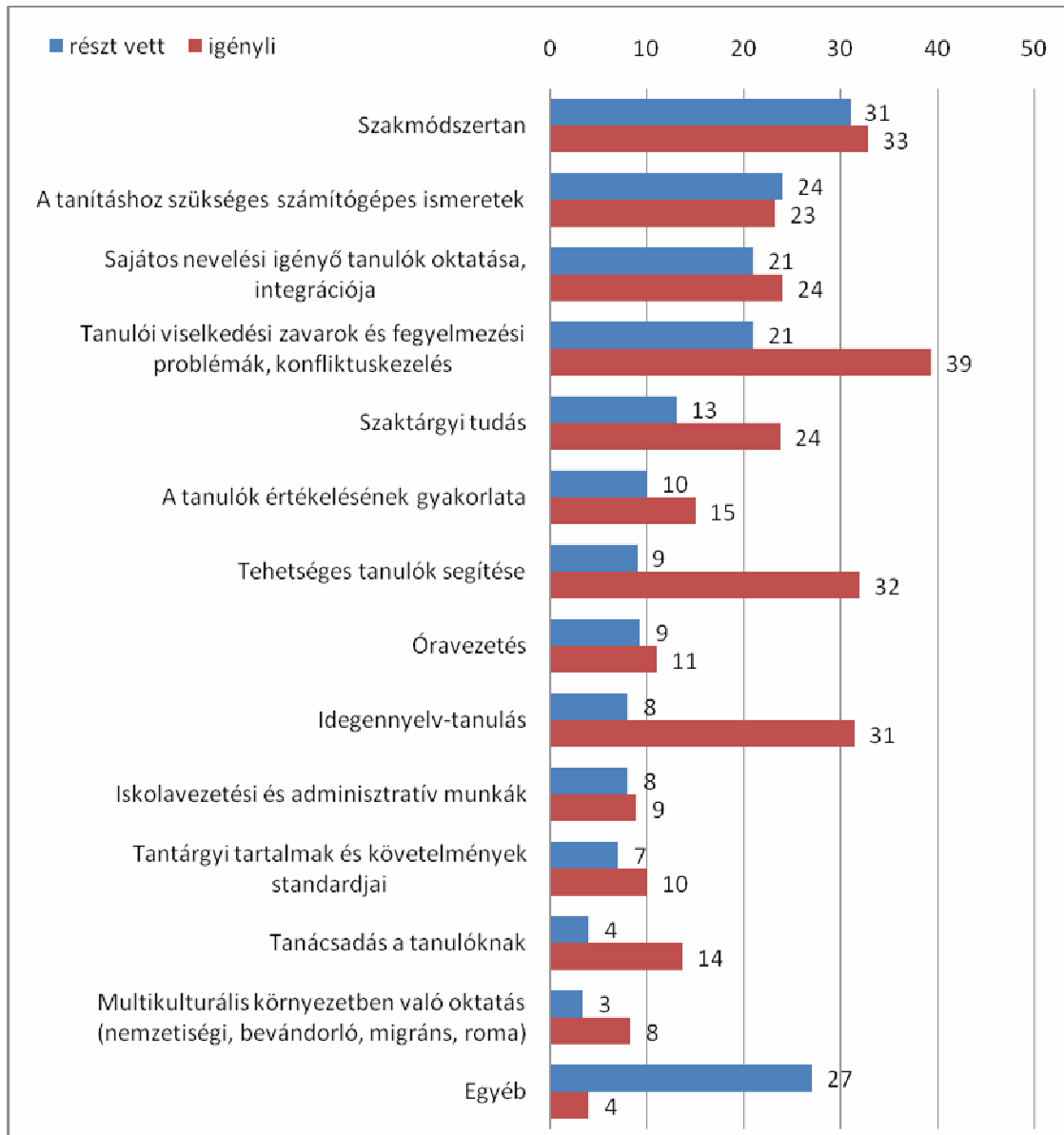
9. ábra – A pedagógusok részvétele különböző óraszámú képzésekben (%)

A pontos elemszámokat ld. a Függelékben

A válaszadók leginkább szakmódszertannal, valamint számítógépes ismereteket bővítő továbbképzéseken vettek részt. Előbbit a résztvevők közel harmada, utóbbit kicsit kevesebb, mint negyede jelölte meg. SNI-s tanulók oktatásával kapcsolatos, illetve viselkedészavarok kezelésében segítő továbbképzésben 21-21 százalék vett részt. Szaktárgyi tudással kapcsolatos továbbképzésen a résztvevők 13 százaléka vett részt, tanulók értékelésével kapcsolatosan pedig a pedagógusok tizede százalék képezte magát. A többi, a kérdőívünkben felajánlott továbbképzési témát a részt vevők kevesebb, mint tizede jelölte meg.

Az igények némileg eltérő képet mutatnak ahhoz képest, mint amit a részvétel kapcsán láthatunk. Az összes válaszadó pedagógus közel 40 százaléka tart igényt fegyelmzési problémákkal és konfliktuskezeléssel kapcsolatos tréningre. A válaszadók közel harmada szakmódszertannal, tehetséges tanulók segítségével, illetve idegen nyelvi képzésen venne részt. A pedagógusok közel negyede szaktárgyi, számítógépes tudást bővítő, valamint SNI-s integrációt segítő képzésen venne részt. A tanulók értékelésével kapcsolatos továbbképzés

iránti igényét a pedagógusok 15 százaléka fejezte ki, a többi témakört pedig a válaszadók tizede, illetve kevesebben jelölték meg (36. ábra).

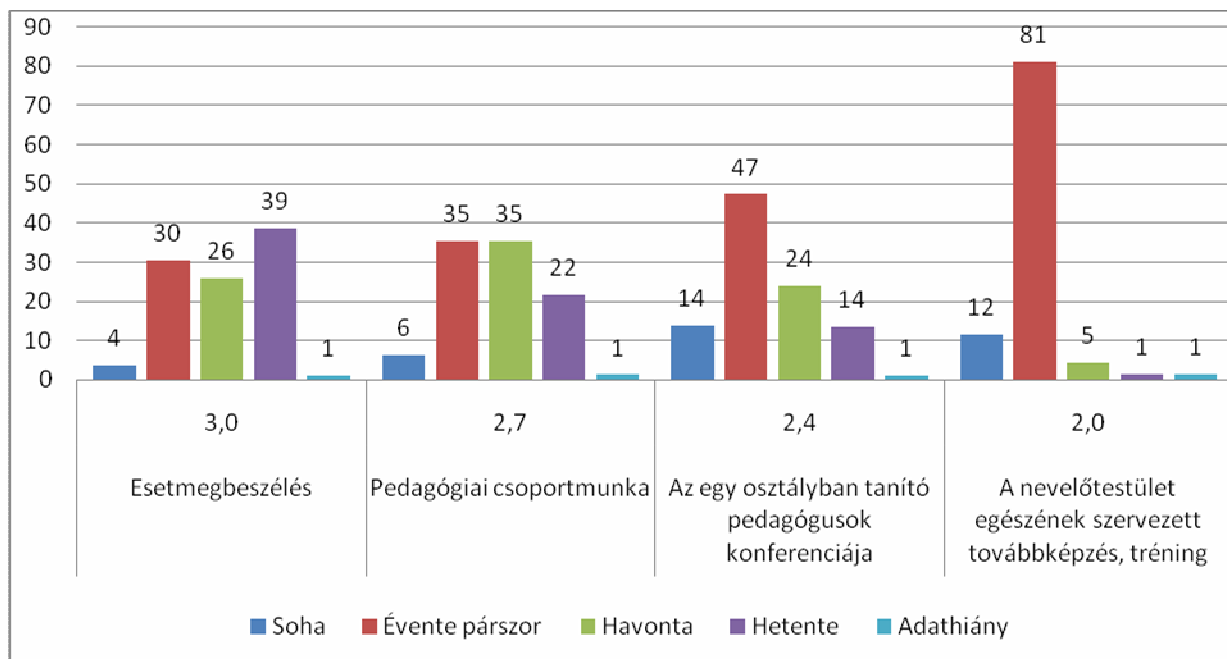
10. ábra – Különböző témájú továbbképzésen résztvevők aránya az összes továbbképzésben résztvevők arányában, illetve továbbképzési igények az összes válaszadó pedagógus körében (%)

N: 2807

A továbbképzési igény és az elérhető/elért továbbképzések között feszülő, témakörönként eltérő mértékű diszkrépancia a pedagógus-továbbképzés hiányosságaira, strukturális torzulásaira hívja fel a figyelmet. Majdnem minden második osztálytermi pedagógus szükségét érzi annak, hogy fokozott szakmai segítséget kapjanak abban, hogy hogyan kezeljék a társadalmi konfliktusok iskolába való beszüremlésének hatását, a tanulók viselkedési zavarait, a fegyelmezési problémákat, a konfliktusok kezelését - de csak fele ennyien tudtak részt venni ezekkel a kérdéskörökkel foglalkozó szakmai továbbképzésen. Hasonlóképpen, háromszor akkora igény lenne a tehetséggondozást segítő szakmai továbbképzésekre, mint ahányan elértek ilyen jellegű továbbképzéseket, ugyancsak közel háromszoros a különbség a tanulóknak való tanácsadás, valamint a multikulturális környezetben való tanítás problémáira fókuszáló továbbképzések iránti igény, és ezek elérése között.

14. Intézményi professzionális klíma

A pedagógusok által leggyakoribbként említett intézményi szakmai tevékenység az esetmegbeszélés volt, ez a pedagógusok közel 40 százalékának intézményében hetente, negyedüknél pedig havonta előfordul (37. ábra). Ezt követte a pedagógiai csoportmunka, majd az egy osztályban tanító pedagógusok konferenciája. Előbbi a pedagógusok ötödének intézményében fordul elő hetente, több mint harmaduk azonban évente pár alkalomról, illetve havi rendszerességről számolt be. A nevelőtestület egészének szervezett továbbképzések a pedagógusok döntő többsége szerint évente párszor valósulnak meg, a pedagógusok kicsivel több mint tizede azonban nem tud arról, hogy lenne ilyen képzés az intézményben.

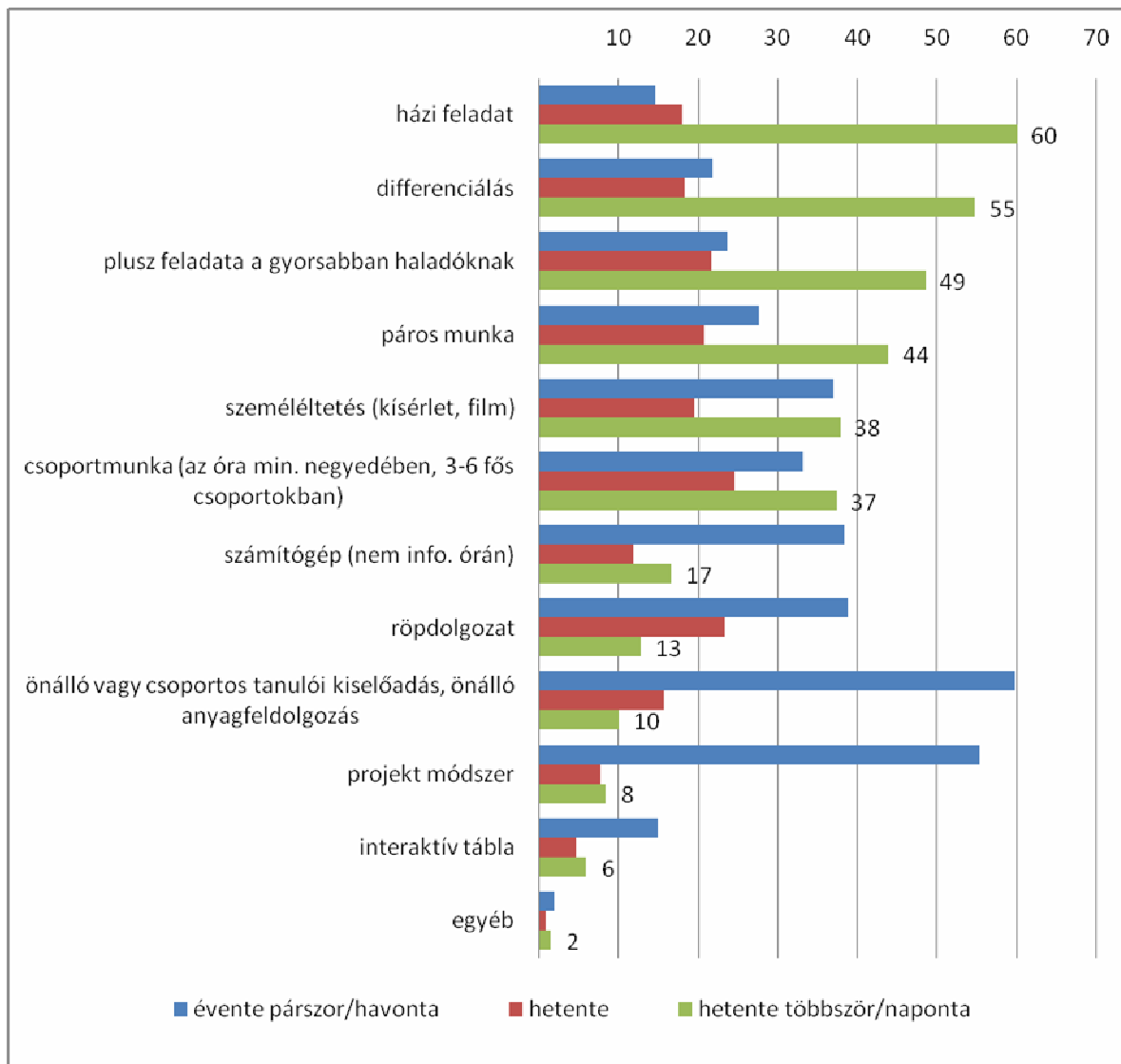

11. ábra – Az intézményi professzionális klíma néhány jellemzője (gyakoriság átlag, gyakoriság %) N: 2807

15. A pedagógusok által használt tanulásszervezési módok

A terhelés kapcsán érdemes szemügyre venni azt is, hogy a pedagógusok milyen tanulásszervezési módszereket alkalmaznak a tanítás során. A válaszadó pedagógusok leggyakrabban házi feladatot adnak, 60 százalékuk hetente többször vagy naponta ad házit a diákoknak. 55 százalék gyakran alkalmaz differenciált módszereket¹, 49 százalék pedig plusz feladatot ad a gyorsabban haladóknak. Páros munkát 44, szemléltetést 38, csoportmunkát pedig 37 százalék alkalmaz gyakran. A többi módszer alkalmazását tekintve többségben vannak az adott módszert évente párszor, illetve havonta alkalmazók (38. ábra).

¹ Bár az erre irányuló kvalitatív vizsgálatok azt derítik ki, hogy nagyon sokmindent értenek ez alatt a pedagógusok.

12. ábra – Egyes tanulásszervezési módszerek alkalmazásának gyakorisága a pedagógusok körében
A pontos elemszámokat ld. a Függelékben

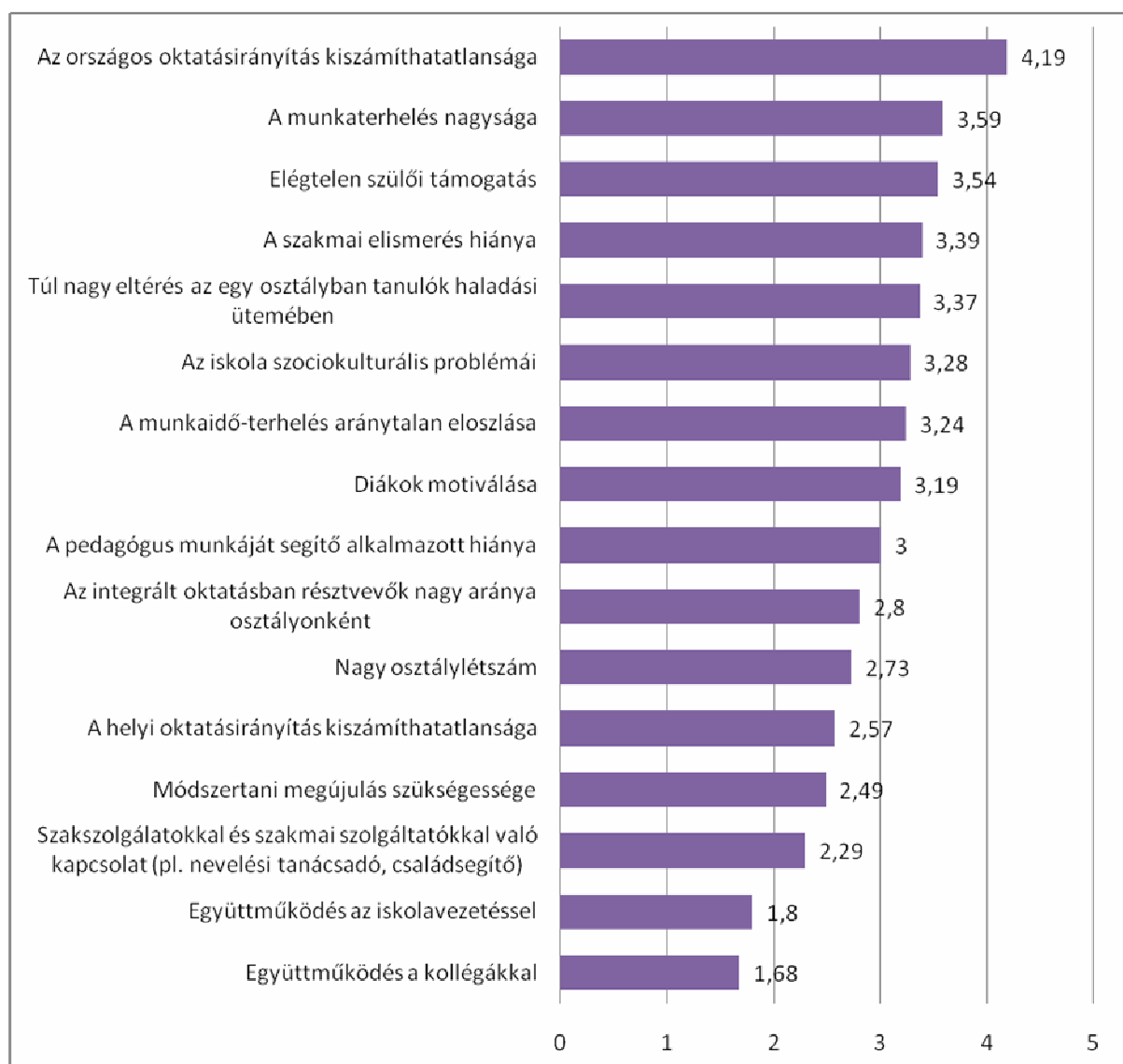
16.A pedagógusok problémaérzékelése

A pedagógusok egy 1-5-ig terjedő skálán értékelhették, hogy mekkora problémát jelentenek számukra bizonyos, a munkájukkal járó nehézségek.

Úgy tűnik, hogy a pedagógusok számára a legnagyobb problémát az országos oktatásirányítás kiszámíthatatlansága jelenti (39. ábra). A helyi oktatásirányítás ellenben jóval kisebb gondot okoz számukra.

A második legnagyobb probléma a munkaterhelés, majd az elégtelen szülői támogatás és a szakmai elismerés hiánya. Ezeket követi az egy osztályban tanulók eltérő haladási sebessége, illetve az iskola szociokulturális problémái.

A munkaidő-terhelés aránytalan eloszlása és a pedagógusok munkáját segítő személyzet hiánya hasonló mértékben okoz problémát. A közepesnél nagyobb problémát jelent az, hogy osztályonként magas az integrált oktatásban részt vevők aránya, illetve hogy eleve magasak az osztálylétszámok. A legkevésbé problémás területnek a kollégákkal és az iskolavezetéssel való együttműködést érzik a pedagógusok.

13. ábra – A pedagógusok problémaérzékelése (átlag)
A pontos elemszámokat ld. a Függelékben

A problémás területek markánsabban rajzolódnak ki akkor, ha azt vizsgáljuk, hogy a pedagógusok mekkora aránya tartotta az egyes területeket problémásnak - tehát hányan értékelték „4-es vagy 5-ös szintű problémának” egy ötfokú skálán az adott területet. Eredményeink szerint az országos oktatásirányítás általános problematikus percepcióján túl, a második legnagyobb problémát a pedagógusok számára a munkaterhelés nagysága jelenti. A pedagógusok 56 százaléka érzi nagy problémának a munkaterhelés nagyságát, 42 százalékuk szerint nagy problémát okoz a munkaidő-terhelés aránytalan elosztása, és közel ennyien (37 százalék) számoltak be arról, hogy jelentős problémát jelent számukra a pedagógus munkáját segítő alkalmazottak hiánya. (40. ábra)

A pedagógusok közel fele a szakmai elismerés hiányát is nagy problémának tartja. Az osztálytermi tanítás kapcsán felmerülő problémák közül a tanulók haladási ütemének eltérése, a diákok motiválása és a szociokulturális problémák jelentik a legnagyobb gondot. A pedagógusok több mint fele a szülői támogatást is elégtelennek tartja.

14. ábra - A pedagógusok által leginkább problémásnak érzett területek (A „4” vagy „5” értékelések aránya azon az 5 fokú skálán, ahol „1” jelzi azt, ha ez egyáltalán nem probléma, „5” pedig azt, ha ez nagyon nagy probléma a pedagógus számára, az érvényes választ adók %-ában)
N: 2807

A beosztottak és a vezetők meglehetősen azonos mértékben tartják problémásnak az általunk felvetett problémakörök jelentős részét, azonban vannak eltérések. Az osztálytermi munkához szorosan kötődő problémákat a beosztott pedagógusok súlyosabbnak érzékelik, a kollégákkal való együttműködést és a pedagógusok munkáját segítő alkalmazottak hiányát viszont a vezetők tartják nagyobb problémának (5. táblázat).

Túl nagy eltérés az egy osztályban tanulók haladási ütemében	Beosztott pedagógus	>	Vezető
Az integrált oktatásban résztvevők nagy aránya osztályonként		>	
Együttműködés az iskolavezetéssel		>	
Nagy osztálylétszám		>	
Együttműködés a kollégákkal		<	
A pedagógusok munkáját segítő alkalmazott hiánya		<	

1. táblázat– A beosztott pedagógusok és a vezetők problémaérzékelése

Megjegyzés: a különbségek 0,05 szinten szignifikánsak

A pedagógusok problémaérzékelése kapcsán kapott eredményeket faktorelemzésnek vetettük alá, ami három problémacsoportot azonosított a 16 „részprobléma” alapján (6. táblázat).

Az első a munkakörülmények kapcsán felmerülő problémákat tömöríti, a terhelés nagyságát és aránytalan eloszlását, az országos oktatáspolitikai kiszámíthatatlanságát, a pedagógusokat segítő személyzet hiányát, valamint a nagy osztálylétszámokat.

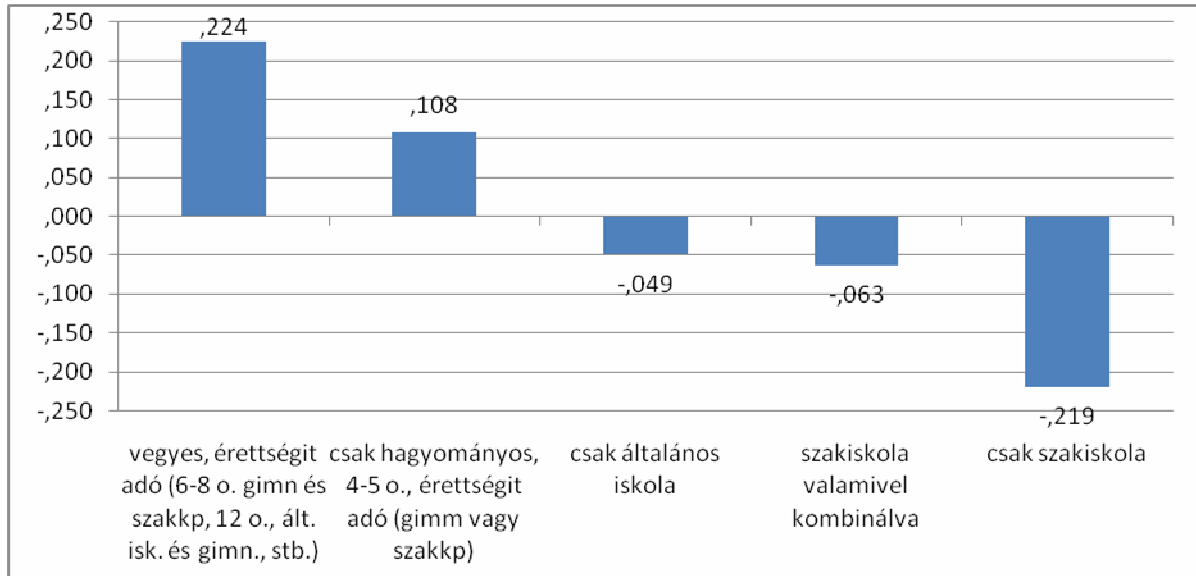
A második problémakör a tanulócsoportokkal kapcsolatos nehézségeket fogja össze, a nagy eltérést a diákok haladási ütemében, valamint az integrált oktatásban résztvevők nagy arányát az egyes osztályokban, melyek az osztálytermi tanítás eredményességét nehezítik meg. De ugyanide tartoznak az iskolai szociokulturális problémái és az elégtelen szülői támogatás is.

A harmadik csoport pedig az intézményen belüli, kollégákkal és iskolavezetéssel való együttműködés problémáit tartalmazza. Az elemzés eredményei alapján úgy tűnik, hogy az első két problémacsoport közel azonos súllyal szerepel a pedagógusok problématerképén, hiszen a variancia ötödét magyarázza mindkettő.

Faktor	Probléma-ítem	Magyarázott variancia
Munkakörülmények	A munkaterhelés nagysága	20
	A munkaidő-terhelés aránytalan eloszlása	
	Az országos oktatásirányítás kiszámíthatatlansága	
	A pedagógus munkáját segítő alkalmazott hiánya	
	Nagy osztálylétszám	
Osztálytermi problémák	Az integrált oktatásban résztvevők nagy aránya osztályonként	20
	Túl nagy eltérés az egy osztályban tanulók haladási ütemében	
	Az iskola szociokulturális problémái	
	Elégtelen szülői támogatás	
	Diákok motiválása	
Intézményen belüli együttműködés	Együttműködés a kollégákkal	12
	Együttműködés az iskolavezetéssel	

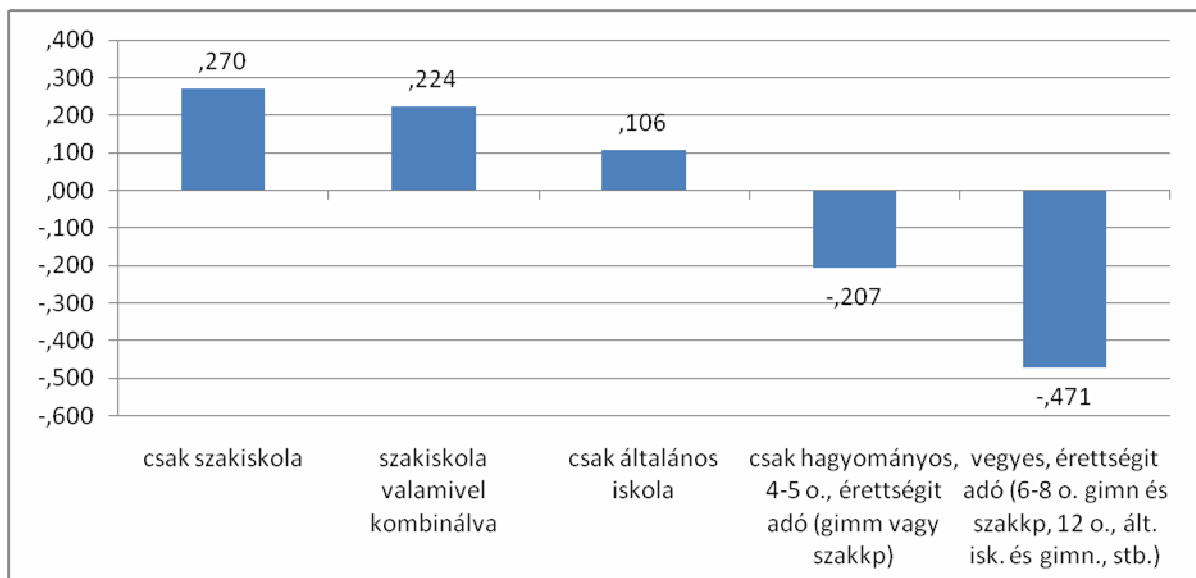
2. táblázat – A pedagógusok által érzékelt problémák csoportjai

Az egyes problémacsoportok súlyossága programtípusok szerint is megvizsgálhatók. A munkakörülményekkel kapcsolatos nehézségeket a szakiskolai programokon oktatók ítélték a legkevésbé súlyosnak, a leginkább viszont az érettségít adó programokon tanítók (41. ábra).

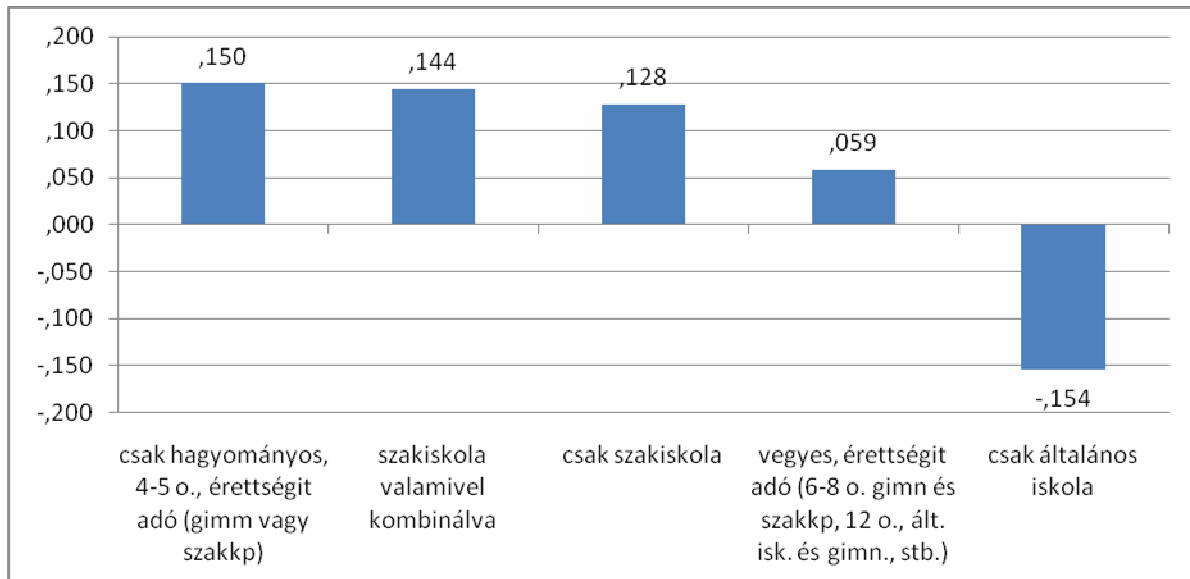
15. ábra – A munkakörülmények faktor átlagos súlya a különböző programokon tanító pedagógusok körében

Ennek a tendenciának épp az ellentettje igaz akkor, hogyha a tanulócsoportokkal, az osztálytermi tanítással kapcsolatos problémákra tekintünk. Ezek ugyanis a szakiskolai programokon tanítók számára okozzák a legnagyobb nehézséget, az érettségít adó programokon tanítók számára pedig a legkevésébbet (42. ábra).

16. ábra – Az osztálytermi problémák faktor átlagos súlya a különböző programokon tanító pedagógusok körében

Végül, az intézményen belüli együttműködés az általános iskolákban tűnik a leginkább zökkenőmentesnek, a középiskolai programokon oktatók számára viszont nagyobb problémát jelent (43. ábra).

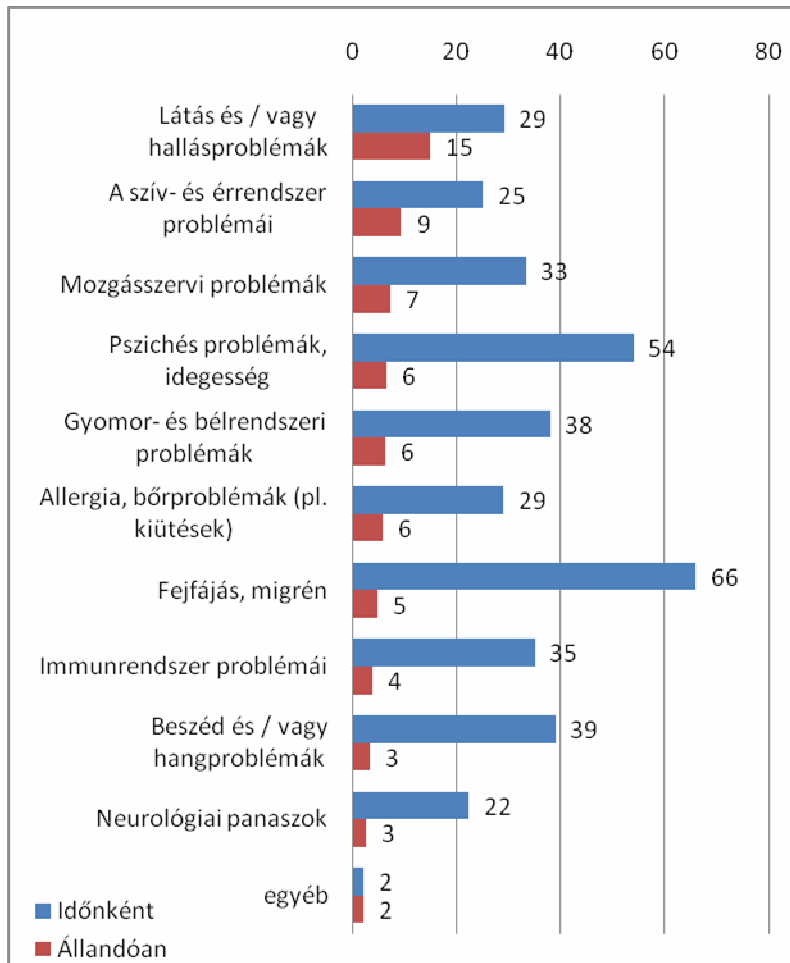

17. ábra – Az együttműködés faktor átlagos súlya a különböző programokon tanító pedagógusok körében

17.A pedagógusok egészségi állapota

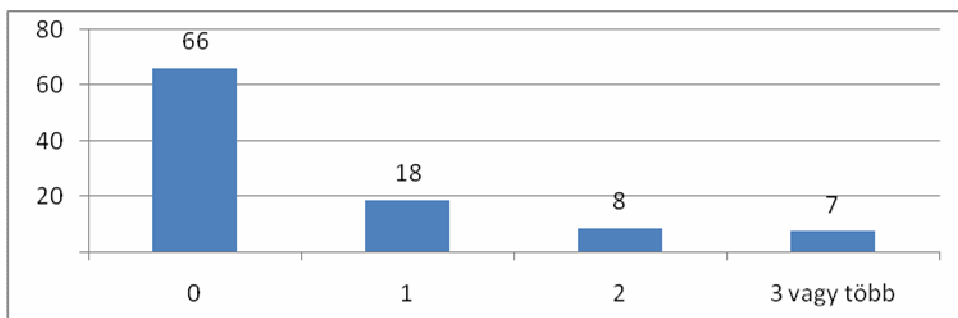
Kérdőívünkben elsőként tettünk kísérletet arra, hogy felmérjük a pedagógusok egészségi állapotát. Ezért megkérdeztük őket, hogy bizonyos problémák milyen gyakran fordulnak elő náluk és hogy ezek mennyiben köthetők a tanári tevékenységükhöz.

Állandóan jelenlévő panaszként a legtöbben a látás és/vagy hallásproblémákat jelölték meg, majd a szív és érrendszeri, illetve mozgásszervi problémákat (44. ábra). Az időnként fellépő panaszok között a fejfájás volt a legtöbb pedagógus által megjelölt tünet, amit a válaszadók 67 százaléka említett. Ezt követi a pszichés problémák és az idegesség, melytől a pedagógusok több mint a fele szenved időnként. A beszéd és hangproblémák, az immunrendszer és a mozgásszervek problémái szintén a pedagógusok több mint harmada számára okoznak időnként problémát.

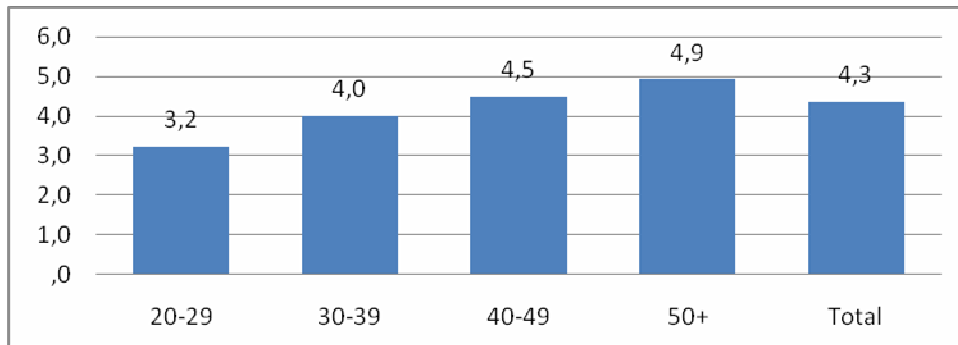
18. ábra – A pedagógusok egészségi problémái (%)
N: 2807

A felmerülő egészségi problémák súlyosságát illetően azt mondhatjuk, hogy a válaszadó pedagógusok 66 százaléka egyetlen általunk listázott problémára sem jelölte meg az „állandóan” válaszlehetőséget. A Válaszadók 18 százaléka egy, 8 százaléka kettő, 7 százaléka pedig három vagy több tünet esetében is azt mondta, hogy azok állandó jelleggel állnak fenn (45. ábra).

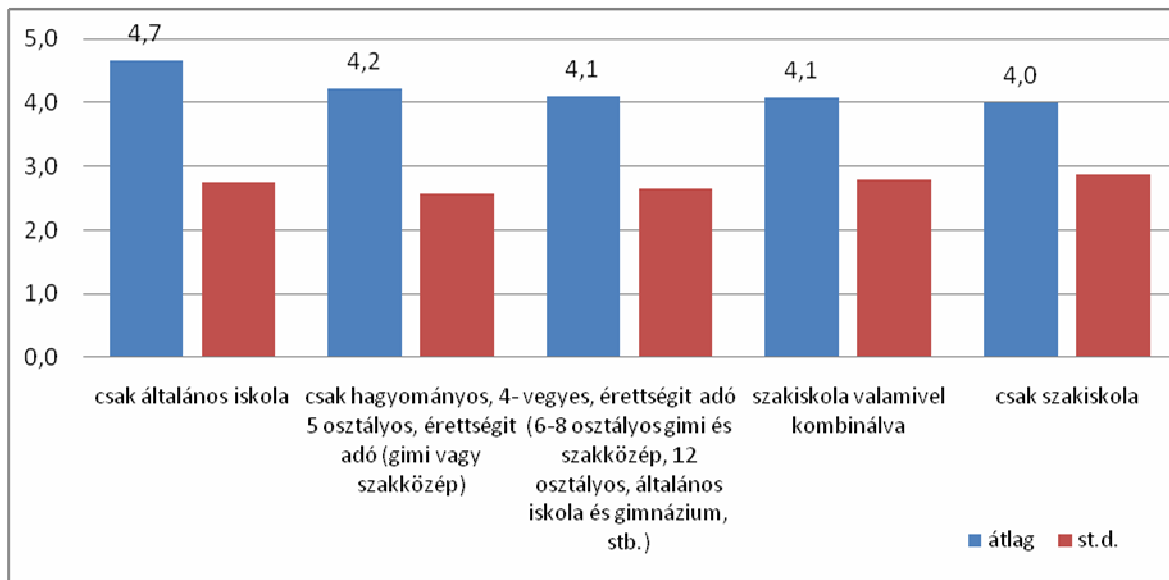
19. ábra– A pedagógusok megoszlása aszerint, hogy hány egészségi probléma kapcsán mondták azt, hogy az állandóan jelen van náluk (%)
N: 2807

A pedagógusok átlagosan négy tünet esetében mondták azt, hogy az időnként vagy állandóan előfordul náluk és az is világosan látszik, hogy az egészségi problémák időnkénti, illetve állandósult előfordulása a kor emelkedésével egyre jellemzőbbé válik (46. ábra).

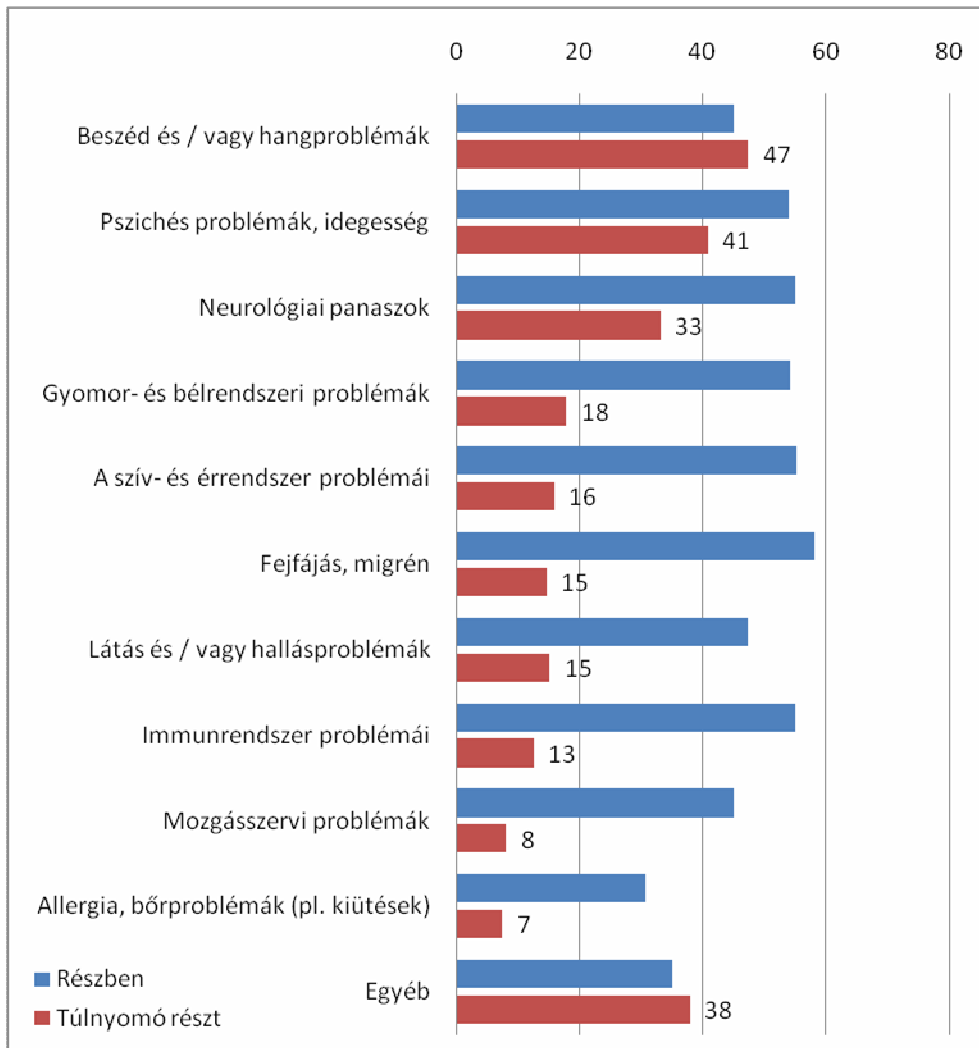
20. ábra – Az egyes korcsoportokban időnként / állandóan előforduló egészségi panaszok száma (átlag)
N: 2789

Eredményeink szerint a csak általános iskolai programban tanító pedagógusok a többiekhez képest átlagosan többször mondták azt, hogy bizonyos egészségügyi problémák időnként vagy állandósult jelleggel vannak jelen az életükben (47. ábra).

21. ábra - Az egyes programtípusokon tanítók körében időnként / állandóan előforduló egészségi panaszok száma (átlag)
N: 2807

A tanári tevékenység és az egyes panaszok összefüggése leginkább a beszéd- és hallásproblémák, valamint a pszichés problémák, idegesség esetében a legszembetűnőbbek (48. ábra). Előbbieket a válaszadók közel fele, utóbbit, kicsivel több, mint 40 százaléka hozza összefüggésbe kizárólagosan a tanítási tevékenységgel. A neurológiai panaszokat a pedagógusok harmada, a többit pedig kevesebb, mint ötödük kapcsolta állandó jelleggel a munkavégzéséhez.

22. ábra – Az egészségi problémák összefüggése a tanítási tevékenységgel (%)
A pontos elemszámokat ld. a Függelékben

18.A pedagógusok fizikai környezete

Eredményeink szerint egy pedagógus számára átlagosan 2,32 m² hely jut a tanári szobában, azonban ez az átlag meglehetősen nagy szóródást is mutat (st.d.: 1,8). Egy pedagógusra pedig átlagosan 0,61 m² íróasztal jut a tanári szobában (st.d.: 0,5).

A pedagógusok 1 százaléká szerint nincs fénymásolási lehetőség az iskolában, 55 százalék túlnyomórészt elégedett a rendelkezésre álló fénymásolási lehetőségekkel, 32 százalék részben, 12 százalék viszont egyáltalán nem elégedett.²

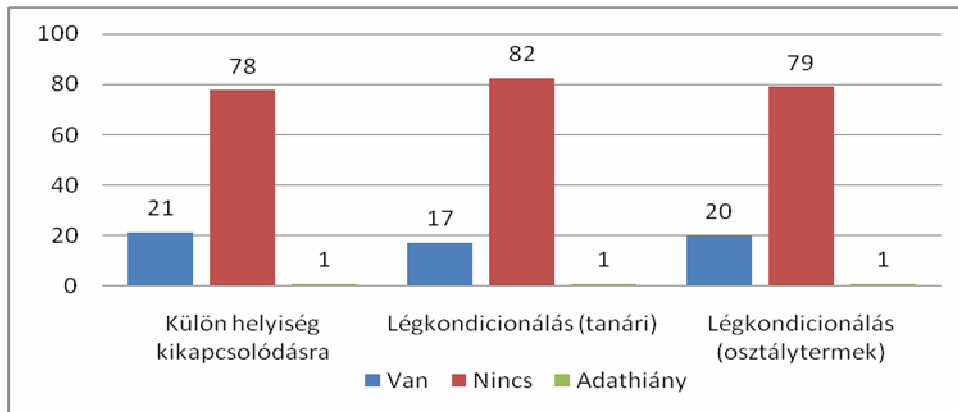
A pedagógusok 1 százalékának nincs lehetősége számítógéphez jutni a munkahelyén, 54 százalék szerint a pedagógusok számára fenntartott számítógépek száma megfelelő, 44 százalék szerint viszont nem.³

Mindössze a pedagógusok ötöde számolt be arról, hogy van az iskolában a pedagógusok számára fenntartott, külön helyiség kikapcsolódásra.

² Adathiány: 1 százalék

³ Adathiány: 1 százalék

Hasonló arányban nyilatkoztak a megkérdezettek a légkondicionálási lehetőségekről az osztálytermekkel és a tanári szobákkal kapcsolatban is (49. ábra).

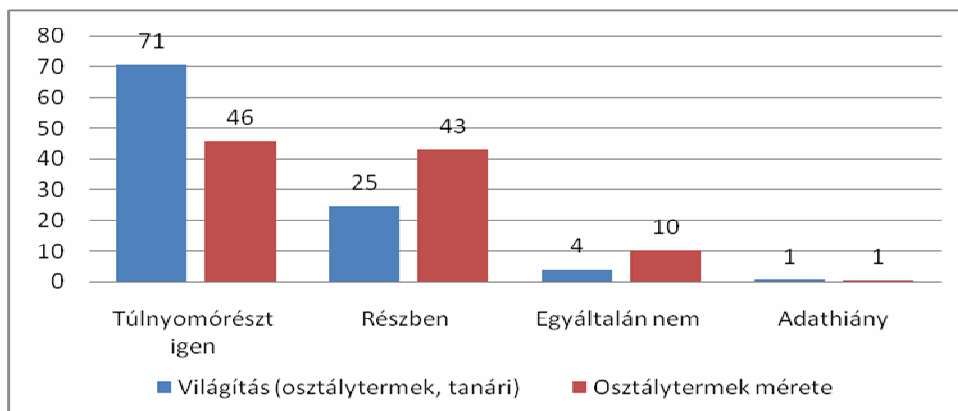

23. ábra – Külön helyiséggel, légkondicionálással való ellátottság (%)
N: 2807

A pedagógusok számára fenntartott higiéniai lehetőségekkel a kérdezettek igen magas arányban (41 százalék) fejezték ki elégedetlenségüket.

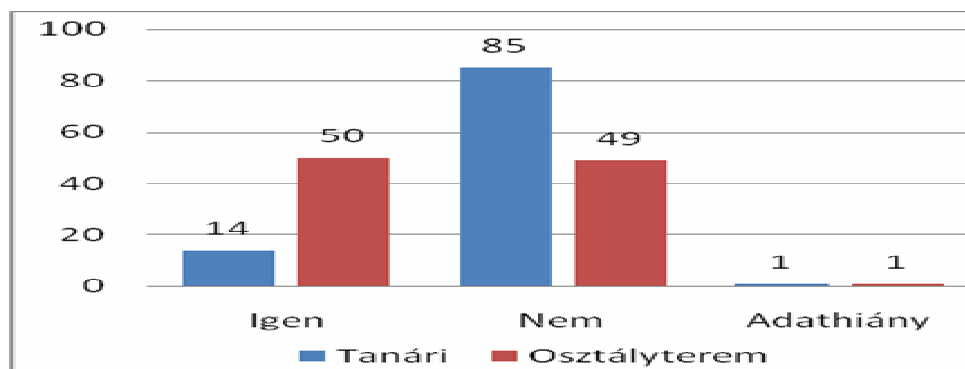
Az osztályterem, illetve a tanári helyiségek világításával a pedagógusok közel 70 százaléka nagymértékben elégedett, negyedük részben elégedett, a legelégedetlenebbek aránya pedig 4 százalék.

Az osztályterem méretével már csak majdnem minden második pedagógus mondta azt, hogy megfelelő, 43 százalék részben, a válaszadók tizede viszont egyáltalán nem elégedett az osztályterem méretével (50. ábra).

24. ábra– Elégedettség a világítással és az osztályterem méretével (%)
N: 2807

Végül, fontos megemlíteni a zajterhelést is. A pedagógusok 14 százaléka számára jelent gondot a tanári helyiségek zajterhelése, az osztályterem zajterhelése viszont minden második válaszadó számára problémát jelentenek (51. ábra).

25. ábra – A zajterhelés problémaként érzékelése (%)
N: 2807